

บทที่ 3

ความเป็นมาเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพในการให้ความช่วยเหลือ

โรเจอร์ (Rogers, 1959) ได้กล่าวไว้ในวิธีการของการฝึกปฏิบัติในการทำจิตบำบัดไว้ ดังนี้

“ถ้าจะพิจารณาจากข้อเท็จจริงแล้วจะเห็นว่าในปัจจุบันสาขาวิชาจิตวิทยาทางด้านจิตบำบัดได้รับความสนใจเป็นพิเศษ และมีนักจิตวิทยาเลือกเป็นวิชาชีพในอัตราค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ การที่คนจำนวนมากให้ความสนใจในวิชาชีพนี้ย่อมทำให้เกิดปัญหาในการฝึก นอกจากนี้ยังหาผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกหรือประสิทธิภาพของการฝึกได้น้อย”

สภาพการณ์เช่นนี้ไม่ได้กระตือรือร้นมากนักในเวลาต่อมา จากการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่ทำในด้านนี้ (Mantarazzo, Wiens and Saslow, 1966)

อาจสรุปได้ว่าไม่มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยของการสอนด้านจิตบำบัด รวมทั้งกระบวนการนิเทศและการเรียนรู้ในเรื่องจิตบำบัดที่มีประสิทธิภาพและวิธีการสอนจิตบำบัดอย่างมีประสิทธิภาพ มีรายงานเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกหลายอันที่อาจค้นหาได้ และนักจิตบำบัดหลายคนได้กล่าวถึงการสอนไว้แต่น้อยมากที่กล่าวถึงนวัตกรรม ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบระเบียบ การเปรียบเทียบวิธีการต่างๆ และทักษะของผู้เรียนก่อนและหลังการฝึก (Whiteley, 1969)

หลังจากปี 1961 ไม่นานได้มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมากมายในการฝึกและการวิจัยด้านการให้การปรึกษา รวมทั้งทักษะในการสัมภาษณ์ เราลองมาพิจารณาดูว่า เหตุใดจึงไม่มีการฝึกที่เป็นระบบระเบียบ รวมทั้งงานวิจัยด้านจิตบำบัดหรือน้อยมากในช่วงก่อนปี 1970

สาเหตุที่พอจะอนุมานได้ประการแรกก็คือ กระบวนการทางจิตบำบัดเป็นกระบวนการที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพียงสองคน คือนักจิตบำบัดและผู้รับบริการ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ไม่ควรนำมาเปิดเผยให้สาธารณชนได้รู้เนื่องจากเป็นเรื่องส่วนตัว ในกระบวนการนิเทศการฝึก

ทำจิตบำบัดจึงได้รับการพิจารณาด้วยเหตุผลเดียวกันดังที่กล่าว ซึ่งแน่นอนว่าเจตคติเช่นนี้ย่อมทำให้กระบวนการนี้ไม่อาจนำมาทำการศึกษาวิจัยได้ และผู้อื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้ สิ่งที่เกิดขึ้นในการทำจิตบำบัดจึงถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ดังนั้นการขาดความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของกระบวนการในการสัมภาษณ์ ย่อมมีผลต่อการฝึกด้านจิตบำบัด ในสมัยแรกๆ จึงต้องเน้นในเนื้อหาความรู้ว่าเป็นสิ่งเหมาะสม ในเมื่อพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการฝึกเป็นสิ่งที่ไม่เปิดเผย การฝึกจึงต้องยึดอยู่ที่ทฤษฎีเป็นพื้นฐานสำคัญในการฝึก เราลองพิจารณาถึงรูปแบบต่างๆ ของการฝึกกระบวนการจิตบำบัดที่มีอยู่

โปรแกรมการฝึกทักษะการทำจิตบำบัดที่ได้ทำมาในอดีต

โปรแกรมการฝึกจิตบำบัดที่ผ่านมาได้เน้นว่านักศึกษาที่ทำการฝึกจะต้องทำความเข้าใจกับทฤษฎีจิตบำบัดเป็นพื้นฐานสำคัญ โครงร่างของการนิเทศน์ในการทำจิตบำบัดมีเค้าโครงมาจากรูปแบบเดิม นักศึกษาจะต้องเข้าฟังบรรยายและสัมมนาเกี่ยวกับจิตวิเคราะห์และการทำจิตวิเคราะห์ก่อนจะได้รับมอบหมายให้ความช่วยเหลือคนไข้ นักศึกษาจะเล่าถึงการทำจิตบำบัดให้อาจารย์นิเทศน์ฟังจากความทรงจำ การรายงานจากปากของผู้ฝึกเป็นข้อมูลอันเดียวที่เป็นพื้นฐานของขบวนการนิเทศน์ ซึ่งแน่นอนว่าข้อมูลที่เล่าจากความทรงจำอาจบิดเบือนไปจากความเป็นจริงได้ จะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม จากการศึกษาโปรแกรมการฝึกระยะสั้นของการปรึกษาโดยผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง (Blocksmas & Porter 1947, อ้างถึงใน Ivey, 1976) ได้ยืนยันให้เห็นถึงข้อเท็จจริงอันนี้ โดยชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่นักศึกษารายงาน และการปฏิบัติจริงมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

การฝึกจิตบำบัดที่ผ่านมาไม่น้อยได้เน้นถึงองค์ประกอบด้านประสบการณ์ด้วย ภายใต้รูปแบบอันนี้กระบวนการในการนิเทศน์เป็นการช่วยให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงแนวความคิดและยุทธวิธีที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้การเรียนรู้ด้วยการถ่ายโยงและการถ่ายโยงกลับกัน เมื่อเป็นดังนี้กระบวนการนิเทศน์โดยส่วนใหญ่ผู้นิเทศน์จะช่วยผู้ทำการฝึกฝนในการถ่ายโยงการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ของผู้ฝึกและผู้นิเทศน์มีธรรมชาติคล้ายกับการทำจิตบำบัด โดยผู้นิเทศน์จะให้ผู้ฝึกอธิบายถึงการให้ความช่วยเหลือของตนโดยทันทีอย่างชัดเจนและน่าเชื่อถือ เมื่อเป้าหมายนี้บรรลุผลเป็นที่คาดหวังว่าผู้ฝึกจะนำประสบการณ์ที่ได้ไปประยุกต์ใช้หรืออาจสะท้อนออกมาในพฤติกรรมการทำจิตบำบัด อย่างไรก็ตามไม่ได้มีการสังเกตหรือปรับพฤติกรรมของผู้ฝึกขณะให้การช่วยเหลือ หรือสรุปผลของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการ

นิเทศน์นี้ จึงสามารถสรุปได้เพียงว่ามีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในตัวนักศึกษาเนื่องจากแนวความคิดภายในได้เปลี่ยนไป

การถ่ายโยงและการถ่ายโยงกลับกันระหว่างผู้ฝึกและผู้นิเทศน์ รวมถึงการยุติความสัมพันธ์ในการนิเทศน์ ความสัมพันธ์ของผู้นิเทศและผู้เรียนในรูปแบบนี้อาจพิจารณาอย่างคร่าว ๆ ว่าเปรียบได้กับความสัมพันธ์ระหว่างนักจิตบำบัดและผู้รับบริการ แม้ว่าจะเป็นรูปแบบที่ทำมานานแล้วแต่วิธีการนี้ยังคงพบอยู่ในการฝึก

การฝึกการทำจิตบำบัดของโรเจอร์ซึ่งยึดเอาผู้มารับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง

เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญซึ่งช่วยให้การฝึกการสัมภาษณ์แตกต่างจากที่เคยเป็นมา จุดเด่นของวิธีการให้การปรึกษาแบบยึดเอาผู้รับบริการปรึกษาเป็นศูนย์กลางคือความเต็มใจในการเปิดเผยให้รู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการจิตบำบัด ซึ่งช่วยให้มีการรวบรวมข้อมูลที่เป็นประจักษ์นิยมเกี่ยวกับกระบวนการจิตบำบัด เป็นการปูทางให้มีการฝึกที่เป็นระบบระเบียบมากขึ้น การฝึกในแนวนี้ให้โอกาสนักศึกษาได้เห็นถึงความแตกต่างของการให้การปรึกษาที่มีบรรยากาศเหมาะสมและไม่เหมาะสม โดยให้ฟังเทปของนักจิตบำบัดที่มีประสบการณ์และขาดประสบการณ์ นอกจากนี้มีการสังเกตการสัมภาษณ์ เข้าร่วมจิตบำบัดเป็นกลุ่ม เข้าร่วมจิตบำบัดรายบุคคล เพื่อให้มีประสบการณ์และความเข้าใจว่าจิตบำบัดคืออะไร ขั้นสุดท้ายของการฝึกในรูปแบบนี้คือการนิเทศโดยตรงในการให้การปรึกษาโดยนักจิตบำบัดที่มีประสบการณ์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ และการศึกษาปัญหากรณีที่นักจิตบำบัดทำได้

เป็นที่ประจักษ์ว่าโปรแกรมการฝึกของโรเจอร์มีความแตกต่างไปจากแบบเดิมโดยสิ้นเชิง บางครั้งสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งไปกว่าความเปลี่ยนแปลงของการนิเทศน์ที่เป็นระบบระเบียบขึ้นก็คือความเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหา นั่นคือการช่วยให้ผู้เข้าฝึกได้มีทักษะของนักจิตบำบัดที่ดี อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าเสียดายว่าการฝึกนั้นไม่เป็นระบบระเบียบเท่าที่ควร และทิ้งปัญหาให้ขบคิดว่านักศึกษาจะเรียนรู้ได้เพียงไร ในการให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม รูปแบบของการฝึกเกี่ยวกับทักษะเฉพาะต่าง ๆ ของผู้ให้ความช่วยเหลือที่มีความเชี่ยวชาญและไม่เชี่ยวชาญ ไม่มีการให้อรรถาธิบายรายละเอียดหรือให้ตัวอย่างอย่างชัดเจน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจ นักศึกษาอาจทราบเพียงว่าสิ่งที่ตนทำมีหรือขาดประสิทธิภาพแต่ไม่สามารถรู้ว่าผลจากการให้ความช่วยเหลือของตนจะเป็นไปในทางบวกหรือลบ ยิ่งไปกว่านั้นไม่ได้มีแนวทางที่ชัดเจนว่าควรแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างไร อย่างไรก็ตามแม้ว่าการสอนของโรเจอร์จะไม่เป็นระบบระเบียบเท่าที่ควร แต่แนวความคิดของเขาก็เป็นการปฏิรูปและเป็นความ

การฝึกเป็นการสอนและการเรียนรู้จากประสบการณ์

Traux และ Carkhuff (1973) ได้มีการสอนพฤติกรรมที่ช่วยให้เกิดภาวะความรู้สึกผ่อนคลาย เป็นกันเอง ใ่ว่างใจ โปรแกรมการฝึกของเขาเน้นที่ประสบการณ์และการสอนของเขาเป็นที่รู้จักอย่างดียิ่ง โดยพยายามจะชี้ให้เห็นและฝึกฝนคุณลักษณะของนักจิตบำบัดที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งแตกต่างไปจากนักจิตบำบัดที่ไม่ประสบความสำเร็จ โปรแกรมการฝึกนี้จึงช่วยเสริมรูปแบบการฝึกของโรเจอร์ซึ่งยังมีจุดอ่อนอยู่ คุณลักษณะทางด้านจิตบำบัดที่เขาพยายามจะฝึกได้แก่ ความอบอุ่น ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง (ความเห็นอกเห็นใจ) ความจริงใจเปิดเผยเป็นตัวของตัวเอง ผลจากการวิจัยจำนวนมากได้แสดงว่านักจิตบำบัดที่ได้รับการประเมินค่าว่ามีคุณลักษณะเหล่านี้ในระดับสูงนั้น มีผลของการทำจิตบำบัดออกมาในทางบวก ขณะที่นักจิตบำบัดซึ่งมีคุณลักษณะเหล่านี้อยู่ในระดับต่ำผลของการทำจิตบำบัด จะขาดประสิทธิภาพและมีผลในทางลบต่อผู้รับการปรึกษา ในขั้นแรกนักศึกษาจะได้ดูเทปโทรทัศน์การทำจิตบำบัดเพื่อให้เข้าใจว่าอะไรที่ทำให้เกิดความอบอุ่น ความเข้าใจและความเป็นตัวของตัวเองในระดับสูงและต่ำเสร็จแล้วจะได้รับการสอนให้ประเมินค่าคุณลักษณะต่างๆ เหล่านี้โดยมีมาตรการวัด 9 ระดับ เพื่อวัดคุณลักษณะการให้ความช่วยเหลือทั้ง 3 มิตินี้ ในช่วงที่สามของการฝึกนักศึกษาจะได้มีโอกาสฝึกทำจิตบำบัดจริงๆ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์นิเทศและผู้เรียนจะเอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศที่เหมาะสมในการเรียนรู้ โดยผู้นิเทศจะแสดงถึงความอบอุ่น เข้าใจ เป็นกันเองและจริงใจ ซึ่งเป็นด้านหนึ่งที่จะช่วยให้ประสบการณ์ในการฝึก บางส่วนของโปรแกรมจึงมีความคล้ายคลึงกับของโรเจอร์ โดยช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะจัดการกับความรู้สึกและความขัดแย้งใจที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การฝึก แต่ได้เน้นทักษะในการสัมภาษณ์ที่ช่วยให้เกิดบรรยากาศที่เหมาะสม และมีความเฉพาะเจาะจงมากกว่า นอกจากนั้นผู้นิเทศยังไม่เพียงให้แบบอย่างที่เหมาะสมกับผู้ฝึกเท่านั้น แต่ยังสร้างภาวะที่นำไปสู่การแสวงหาตนเองของผู้เรียน วิธีการนี้ย่อมช่วยขจัดช่องว่างระหว่างห้องเรียนและสภาพการณ์จริงของการทำจิตบำบัด นอกเหนือจากข้อได้เปรียบพื้นฐานในการฝึกที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำจิตบำบัดแล้ว ไม่มีการอธิบายถึงคุณลักษณะของความเห็นอกเห็นใจ ความอบอุ่น และความจริงใจอย่างชัดเจน เราคาดเอาว่าผู้เรียนจะตระหนักถึงการที่มีหรือไม่มี คุณลักษณะเหล่านี้ในพฤติกรรมการสัมภาษณ์ของตน ผู้เรียนสามารถจะรวมเอาคุณลักษณะเหล่านี้เข้าไว้ในพฤติกรรม

การสัมภาษณ์ของตนโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตามการคาดคะเนของเขายังเป็นที่น่ากังขาอยู่ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสิ่งเหมาะสมกว่าที่จะมีการฝึกโดยตรงเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านพฤติกรรม แทนที่จะให้ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ไว้กว้างๆ Carkhuff (1969) ได้ขยายความ คำนิยามของคำว่า ความเห็นอกเห็นใจ การยอมรับนับถือ และความจริงใจ เป็นตัวของตัวเองให้เป็นที่เข้าใจยิ่งขึ้น และรวมเอาวิธีการกระตุ้นด้วยการเผชิญหน้าและการให้อยู่ในปัจจุบันเข้าไว้ในการทำจิตบำบัดด้วย

สรุปแล้วผลงานที่สำคัญที่สุดที่ Carkhuff ได้ให้แก่การฝึกจิตบำบัดก็คือการเน้นถึงการประเมินผลโปรแกรมการฝึกและการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงโปรแกรมเหล่านี้ เพื่อสามารถผลิตผู้ให้การปรึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เขาเน้นว่าบทบาทที่ควรจะให้มีความสำคัญสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือก็คือบทบาทในการเป็นผู้สอนและเน้นในทักษะต่างๆ

นวัตกรรมในการฝึกการสัมภาษณ์

นวัตกรรมในการฝึกทักษะทางด้านจิตบำบัดหรือการสัมภาษณ์อาจอภิปรายโดยพิจารณาจาก 2 ด้านด้วยกันคือ 1. ธรรมชาติของการฝึกซึ่งเน้นในพฤติกรรมที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น 2. การใช้ไฮสตรัคทูนูปกรณ์เข้ามาช่วยบันทึกเพื่อให้โปรแกรมการฝึกสมบูรณ์ขึ้น การเน้นในด้านพฤติกรรม (Matarazzo et al, 1965 อ้างถึงใน Ivey, 1976) อาจจัดว่าเป็นโปรแกรมการฝึกอันแรกที่วัดพฤติกรรมซึ่งเกิดขึ้นจริงของผู้ฝึก และนำความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมาสัมพันธ์กับการฝึก การประเมินผลการฝึกจะทำในสองช่วงคือก่อนและหลังการฝึกภายใต้การนิเทศน์ 2 แบบ โปรแกรมอันหนึ่งประกอบด้วยผู้เรียน 4 คน ซึ่งจะรายงานผลการสัมภาษณ์ของตนกับอาจารย์นิเทศน์ และจากรายงานอันนี้ผู้นิเทศน์จะให้คำแนะนำและอธิบายถึงกลวิธีรวมทั้งแนวความคิดแก่ผู้ฝึก อีกโปรแกรมหนึ่งมีนักศึกษา 4 คนเช่นกันจะมีผู้นิเทศคอยสังเกตพฤติกรรมขณะที่ผู้ฝึกทำการสัมภาษณ์สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในการสังเกตแต่ละครั้งผู้ฝึกและผู้นิเทศจะอภิปรายถึงพฤติกรรมการสัมภาษณ์ที่ได้ทำไป ผู้นิเทศจะแนะนำอย่างเจาะจงถึงพฤติกรรมที่ควรมีการเปลี่ยนแปลง ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ฝึกภายใต้การฝึกอันหลังสามารถใช้การสื่อสารทางอ้อมเสริมสร้างบรรยากาศในการให้การปรึกษาที่เหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมากกว่า และได้นำประสบการณ์ที่เรียนรู้จากการนิเทศมาใช้ในการสัมภาษณ์มากกว่านักศึกษาในกลุ่มแรก ยิ่งไปกว่านั้นนักศึกษาในกลุ่มหลังยังสามารถพัฒนาพฤติกรรมในการสัมภาษณ์ที่ใกล้เคียงกับนักจิตบำบัดที่มีความชำนาญ

การชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมเฉพาะอย่างของผู้ที่เริ่มการสัมภาษณ์เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ยิ่งไปกว่านั้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงเหล่านี้เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา จึงควรมีการสอนพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง นอกจากนั้นเรายังสามารถแยกแยะอธิบายให้ความหมายทักษะการให้ความช่วยเหลือ ให้พฤติกรรมเหล่านี้เป็นรูปธรรมมากขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานแก่ผู้มารับการฝึกผู้ใดก็ตามที่สนใจเรียนรู้ทักษะในการสัมภาษณ์ทางจิตเวช อย่างไรก็ตามในการฝึกยังขาดความเฉพาะเจาะจงเท่าที่ควร การให้คำวิจารณ์หรือการย้อนกลับยังไม่ได้ทำทันทีเมื่อการฝึกการสัมภาษณ์ได้เสร็จสิ้นลง

นวัตกรรมที่ผ่านมานี้เร็ว ๆ นี้ได้ใช้โสตทัศนูปกรณ์เข้ามาช่วยในโปรแกรมการฝึกทางด้านจิตบำบัดและการสัมภาษณ์ ซึ่งช่วยให้จุดอ่อน 2 ประการที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นหมดไป ก่อนหน้านั้นแม้จะมีการอธิบายให้ความหมายของพฤติกรรมเฉพาะอย่าง อย่างชัดเจนเพียงไรก็ตามแต่โดยธรรมชาติพฤติกรรมเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนยากที่ผู้ฝึกจะทำความเข้าใจ การให้การนิเทศโดยทันทีที่ทักษะจึงเกือบจะเป็นสิ่งเป็นไปได้ Reivich และ Gurtzman (1969) ได้อธิบายถึงรูปแบบการฝึกที่ใช้เทปโทรทัศน์เข้ามาช่วยการฝึก โดยมีการสาธิตพฤติกรรมที่เหมาะสมและใช้เทปโทรทัศน์บันทึกการฝึก และมีการถ่ายทอดพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ซึ่งช่วยเป็นรูปแบบทางด้านพฤติกรรมในการฝึก รูปแบบการฝึกดังกล่าวไม่ได้เข้ามาแทนที่การฝึกในรูปแบบเดิมที่เน้นแนวความคิดและยุทธวิธีในการฝึกทักษะ แต่ช่วยเสริมให้กระบวนการในการเรียนรู้เป็นไปได้ง่ายขึ้น และเป็นที่น่าสนใจมากขึ้น เขามีความรู้สึกว่าการใช้โสตทัศนูปกรณ์ช่วยเพิ่มพูนศักยภาพของผู้ฝึกให้สามารถแปลความหมายเหตุการณ์ และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมาสู่แนวความคิดทางทฤษฎี ขณะเดียวกันก็แปลความหมายโครงสร้างแนวความคิด ทฤษฎี หลักการเข้ามาในรูปของพฤติกรรม ได้มีการใช้เทปโทรทัศน์เพื่อช่วยในการเรียนรู้การให้การปรึกษาให้ผู้ฝึกมีโอกาสสังเกตตนเอง ต่อมาไม่นานนัก เคแกน (Kagan, 1973, 1975) ได้พัฒนาคู่มือการฝึกเกี่ยวกับ “การทบทวนกระบวนการฝึกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล” (Interpersonal Process Recall) ซึ่งเป็นการสอนอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยให้ผู้ฝึกสังเกตตนเองขณะให้การปรึกษา และได้รับการวิจารณ์และประเมินผลจากอาจารย์นิเทศและผู้รับการปรึกษา มาตรการวัดมี 5 ระดับ Kagan ยังได้ใช้ภาพยนตร์เป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความรู้สึก เพื่อให้ผู้ฝึกได้ตระหนักถึงความรู้สึกส่วนตัวต่างๆ ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์และให้ความช่วยเหลือ

การให้คำปรึกษาจุลภาค

การให้คำปรึกษาจุลภาคเป็นรูปแบบของโปรแกรมการฝึกการสัมภาษณ์ซึ่งเน้นพฤติกรรมเฉพาะอย่าง โดยใช้เทปโทรทัศน์เป็นตัวอย่างในการฝึก การให้คำปรึกษาจุลภาคเป็นการนำนวัตกรรมมาใช้ในการสอนทักษะพื้นฐานทางคลินิก ซึ่งมาจากข้อสันนิษฐานที่ว่า พฤติกรรมของผู้สัมภาษณ์เป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนอย่างมากดังนั้นจึงเป็นการดีที่สุดที่ควรแบ่งพฤติกรรมการสัมภาษณ์ออกเป็นหน่วยย่อยๆ เพื่อให้มีความเป็นรูปธรรมและง่ายต่อการนำมาฝึกปฏิบัติจริง อย่างไรก็ตามในจุดนี้ควรจะได้ย้ำให้เป็นที่เข้าใจตรงกันว่าทักษะการสัมภาษณ์มีความซับซ้อนเกินกว่าจะเป็นเพียงพฤติกรรมที่เหมือนกับหุ่นยนต์หรือเป็นสูตรสำเร็จที่ทุกคนสามารถนำมาปฏิบัติได้ในทันที แต่พฤติกรรมการสัมภาษณ์นั้นยังขึ้นกับสิ่งแวดล้อมในขณะนั้นด้วย ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่ามันเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ด้วยตัวของมันเอง เพราะฉะนั้นวิธีการสอนจึงเป็นการช่วยชี้แนวทางให้ผู้ฝึกได้รับและเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นเมื่อใดที่ได้เรียนรู้ในสิ่งนี้ย่อมสามารถนำทักษะพื้นฐานมาผสมผสานกับรูปแบบของตน ซึ่งช่วยในการดำเนินวิชาชีพผู้ให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม วิธีการฝึกการให้คำปรึกษาจุลภาคพัฒนาขึ้นโดย Ivey และ Authier (1978) วิธีการนี้มีโครงสร้างการฝึกซึ่งใช้โสตทัศนูปกรณ์เข้ามาช่วยบันทึกและสังเกตพฤติกรรมเน้นเนื้อหาในด้านพฤติกรรม ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาที่กล่าวไว้ข้างต้นหมดสิ้นไป นั่นคือมีการย้อนกลับพฤติกรรมเฉพาะอย่างโดยทันที โดยอาจดูจากเทปโทรทัศน์ที่บันทึกไว้ทันทีหลังจากได้ทดลองฝึกทักษะอันใดอันหนึ่งหรือหลังจากการทำจิตบำบัด เทปโทรทัศน์จะนำมาใช้ถ่ายทอดรูปแบบการสัมภาษณ์และใช้ในกระบวนการนิเทศน์เพื่อทบทวนขณะทำการฝึก นอกจากนี้การใช้สื่อการสอนเข้ามาช่วยยังทำให้สามารถแบ่งพฤติกรรมการสอนออกเป็นหน่วยย่อยๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้สามารถเน้นทักษะแต่ละอย่างได้โดยตรง ผู้รับการฝึกจะได้รับการกระตุ้นให้นำทักษะส่วนตนมาผสมผสานกับทักษะที่ได้เรียนรู้กระบวนการนี้จึงเป็นกระบวนการของการวางรูปแบบพฤติกรรมในการให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม เป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียนเข้าสู่สภาพการณ์ทางคลินิกที่เป็นธรรมชาติอย่างต่อเนื่องและได้ผล

การให้คำปรึกษาจุลภาคนี้ (Ivey, 1968) ได้ทำให้ระบบการฝึกมีความกว้างขวางขึ้น กล่าวคือไม่เพียงเน้นในพฤติกรรมเฉพาะอย่าง และใช้โสตทัศนูปกรณ์เข้าช่วยวางรูปแบบทักษะการให้การปรึกษาของผู้ฝึกเท่านั้น แต่ยังเสริมส่วนที่ดีที่สุดของระบบที่เป็นมาคือเพิ่มพูนความสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศน์และผู้ฝึก ยิ่งไปกว่านั้นยังเน้นในมิติใหม่ที่ควรค่าแก่ความสนใจคือให้เพื่อนที่ทำการฝึกด้วยกันช่วยนิเทศด้วย และยังได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มซึ่งช่วยทำให้ผู้ฝึกมีความ

ใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น นอกจากนี้ทักษะใหม่ๆ ของการให้คำปรึกษาคุณภาพ ยังมีองค์ประกอบด้านพฤติกรรมซึ่งเป็นแก่นของการทำจิตบำบัดดังที่โรเจอร์ได้กล่าวไว้ ได้แก่ การมีความอบอุ่นโดยไม่ครอบคลุม ความเห็นอกเห็นใจ ความจริงใจ จึงอาจสรุปได้ว่าโปรแกรมการฝึกนี้สามารถผสมผสานและต่อเนื่องวิธีการที่ผ่านมาให้เข้ากับนวัตกรรมวิธีการใหม่ๆ ได้อย่างเหมาะสม ช่วยผู้ฝึกในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ